

ВІЗУАЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ В УМОВАХ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЦИКЛІЧНИМ ВИДАМ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ

Андрій ЄФРЕМЕНКО, к.фіз.вих, доцент
Ярослав КРАЙНИК, к.фіз.вих, доцент

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. Висвітлено можливості застосування різновидів візуального контролю при навчанні здобувачів вищої освіти – майбутніх тренерів видам легкої атлетики.

Ключові слова: освітній процес, моторне навчання, атлетика, тренери, здобувачі освіти, фізична підготовленість.

Вступ. Сьогодні відбувається поступова трансформація освітнього простору, що характеризується активним залучення сучасних засобів покращення навчальної методології [1, 2]. Так, підготовка сучасних тренерів з виду спорту передбачає навчання їх за короткий час різним за структурою рухової діяльності видам спорту, знання та вміння у яких сприятимуть розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців [4]. Це потребує залучення сучасних та трансформації традиційних підходів до моторного навчання з урахуванням особливостей контингенту, який навчається [3]. В цьому випадку, однією із основних проблем практичного навчання руховій діяльності майбутніх спортивних тренерів є організація якісного контролю за процесом та результативністю освоєння рухових навичок у різних видах легкої атлетики.

Мета – визначити особливості застосування візуального контролю у навчанні здобувачів ЗВО видам легкої атлетики.

Матеріал і методи дослідження. Відносно визначеного предмета дослідження та відповідно до його мети біли застосовані теоретичні методи педагогічного дослідження. Вони передбачали вивчення та аналіз науково-методичної літератури з тематики навчання видам легкої атлетики здобувачів вищої освіти, зокрема у закладах освіти фізкультурно-спортивного профілю.

Результати дослідження та їх обговорення. Однією з основних складностей, що спіткають майбутніх спортивних тренерів при навчанні видам легкої атлетики є відсутність візуального самоконтролю [7]. Найчастіше викладач обмежений нечіткими рекомендаціями щодо корекції невірної/неякісної руху та самодемонстрацією якісного руху [5]. Покращення контролю може відбуватися із застосуванням як кодифікованих методів навчання, так і сучасних інформаційно-комунікативних технологій [6, 8].

В першому випадку можливе впровадження у структуру традиційного процесу моторного навчання групової роботи за принципом мозкового штурму. Коли розділені на нечисельні (3-4) особи групи здобувачів при контролі з боку викладача виконують навчальні вправи з легкої атлетики та поперемінно

візуально оцінюють та корегують якість їх виконання. В кожній групі має бути присутньою особа, яка виконує рухи на достатньому рівні оволодіння ними.

У другому випадку передбачається використання сучасних засобів візуального зворотного з подальшою демонстрацією та аналізом зафіксованого на фото/відео легкоатлетичного руху здобувачем освіти. У процесі подальшого освоєння рухів додається робота щодо розвитку саморефлексії виконаного руху – спочатку паралельно з аналізом візуальної інформації, яка була зафіксована, а надалі без неї, лише шляхом представлення заключень щодо якості руху викладачеві/колегам.

Висновки. Встановлено, що наразі обґрунтування сучасних підходів до організації контролю в процесі навчання видам легкої атлетики тих, хто здобувають освіти, є недостатнім. Незважаючи на обґрунтованість традиційних підходів до навчання техніці рухів у легкій атлетиці, вони є недостатньо персоніфікованими відносно студентів-спортсменів, які навчаються на спортивного тренера. Підвищення організації та якості візуального контролю у навчанні видам легкої атлетики сприятиме оптимізації процесу формування рухової та професійної компетентностей майбутніх тренерів з виду спорту.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку полягають у розробці рекомендацій щодо застосування засобів візуального контролю у навчанні здобувачів вищої освіти видам легкої атлетики.

Список використаної літератури.

1. Єфременко А. М., Шутєєв В. В., Ленська О. В., Шутєєва Т. М., Крайник Я. Б. Підходи до організації навчання студентів видам легкої атлетики. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. № 3. С. 46-49.
2. Єфременко А., Пятисоцька С. Навчання студентів-єдиноборців бігу на 1500 м з використанням ритмічних стимулів. *Єдиноборства*. 2022. № 4(26). С. 16-24.
3. Мозолєв О. Фітнес технології дистанційного навчання студентів з фізичного виховання. *Scientific Collection «InterConf»*. 2022. № 136. С. 414-418.
4. Пуздимір М. Розвиток витривалості, швидкості та спритності засобами легкої атлетики у студентів непрофільних ЗВО. *Молодий вчений*. 2019. № 3(67). С. 255-258.
5. Dunn J. L. Using learning preferences to improve coaching and athletic performance. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 2009. Vol. 80(3). P. 30-37.
6. McCosker C., Renshaw I., Polman R., Greenwood D., Davids K. Influence of expertise on the visual control strategies of athletes during competitive long jumping. *Journal of Expertise*. 2020. Vol. 3(3). P. 183-196.
7. Mödinger M., Woll A., Wagner I. Video-based visual feedback to enhance motor learning in physical education – a systematic review, *German journal of exercise and sport research*. 2022. Vol. 52(3). P. 447-460.
8. Yamamoto R., Akizuki K., Kanai Y., Nakano W., Kobayashi Y., Ohashi Y. Differences in skill level influence the effects of visual feedback on motor learning. *Journal of Physical Therapy Science*. 2019. Vol. 31(11). P. 939-945.